ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA

27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

Raport z Badania na Temat Postaw Polaków Wobec Oszczędzania

przygotowany dla akcji
Tydzień dla Oszczędzania

organizowanej przez
Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy

pod patronatem merytorycznym
Komisji Nadzoru Finansowego

Pentor Research International S.A.

PENTOR RESEARCH INTERNATIONAL

Fundacja Kronenberga citi handlowy

Komisja Nadzoru Finansowego

Nota Metodologiczna

Technika badawcza	**OMNIBUS - ilościowy, wielotematyczny sondaż przeprowadzany przy użyciu techniki wywiadu osobistego, wspomaganego komputerowo (CAPI)**
Wielkość próby	**1019**
Typ próby	Reprezentatywna próba mieszkańców kraju w wieku powyżej 15 lat.
Realizacja badania	**9-15 października 2008**

Wyniki badań – najważniejsze wnioski

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

- Większość Polaków uważa, że warto oszczędzać, ale tylko 7% z nich odkłada regularnie, zaś ponad połowa wydaje wszystko na bieżące potrzeby.
  - W przypadku grup uboższych, z jednej strony wynik ten może świadczyć o braku możliwości (z powodu braku dostępu do usług finansowych lub braku środków), z drugiej jednak strony o braku umiejętności zarządzania swoimi finansami. Z kolei doświadczenia mikrofinansów na świecie pokazują, że nawet osoby ubogie mogą oszczędzać, jeżeli zostaną wyposażone w odpowiednie instrumenty (finansowe oraz edukacja jak oszczędzać i gospodarować zasobami).
  - W przypadku grup zamożniejszych nieoszczędzających wynik ten może świadczyć o konsumpcyjnym podejściu do życia.
- Kryzys finansowy wpływa na postrzeganie bezpiecznych sposobów oszczędzania oraz odkładania na emeryturę – Polacy wskazywali głównie inwestowanie w ziemię, nieruchomości, konto osobiste, trzymanie gotówki w domu oraz dodatkowy etat a rzadziej takie środki jak fundusze inwestycyjne czy akcje.
- Na postrzeganie bezpiecznych sposobów oszczędzania wpływa również dochód - osoby zamożniejsze częściej wskazują inwestowanie w ziemię, natomiast grupy bardziej zagrożone ubóstwem (mieszkańcy wsi, osoby starsze) częściej wskazują takie strategie jak: trzymanie gotówki w domu czy dodatkowy etat. Może to świadczyć o braku znajomości instrumentów oszczędzania.
- Polacy są wewnątrzsterowni, jeżeli chodzi o kwestie oszczędzania – ponad połowa z nich kieruje się własną intuicją a 44% nie ufa nikomu, ponadto wierzą, że powodzenie w oszczędzaniu zależy głównie od ich decyzji.

Postawy wobec Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

- **Większość** Polaków (62%) uważa, że **warto oszczędzać**.
- Mimo tej deklaracji Polacy **rzadko oszczędzają** - ponad połowa Polaków wydaje wszystko na bieżące potrzeby, z kolei tylko 7% odkłada regularnie. Skala oszczędzania związana jest z:
  - wiekiem – osoby starsze wydają wszystko na bieżące potrzeby, podczas gdy osobom poniżej 60 roku życia udaje się coś zaoszczędzić;
  - wykształceniem i dochodem - im wyższe wykształcenie i dochód tym wyższa skłonność do oszczędzania;
  - przynależnością do klasy społecznej – osoby z klasy A i B oszczędzają częściej.
  - Jeżeli chodzi o psychografię, to „dojrzali" oszczędzają częściej niż inne grupy.
- **Prawie połowa Polaków kieruje się własną intuicją w decyzjach o tym, jak oszczędzać**. W przypadku źródeł zewnętrznych najwięcej osób kieruje się **opinią znajomych i rodziny** (szczególnie na tym źródle polegają „swojacy")
- Powyższe podejście może być związane z **zaufaniem w kwestiach inwestowania i oszczędzania** – **44% Polaków deklaruje, że nie ufa nikomu** (częściej – wiek 30-49 oraz powyżej 60 lat, niższe dochody, „dojrzali", „sceptycy" i „sfrustrowani"), zaś co trzeci Polak ufa **rodzinie i znajomym** (częściej kobiety, w wieku do 29 lat, mieszkańcy wsi, wykształcenie podstawowe i średnie, „zdobywcy" i „swojacy"). Osoby z wyższym wykształceniem częściej ufają fachowcom (pracownikom banków, ekspertom)

Postawy wobec Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

- Polacy deklarują, że **powodzenie w oszczędzaniu** zależy głównie od ich **własnych decyzji (59%)**, jedynie 5% wskazało na sytuację gospodarczą w kraju a 4% na sytuację gospodarczą na świecie.
- **42%** Polaków sądzi, że **zawirowania na rynkach finansowych** nie będą miały **żadnego wpływu na wysokość ich oszczędności**, zaś 41% sądzi, że wpłyną one negatywnie.
- Jeżeli chodzi o **bezpieczne sposoby oszczędzania**, to Polacy głównie wskazują inwestowanie w nieruchomości i ziemię, konto osobiste i trzymanie gotówki w domu:
  - Tę ostatnią opcję relatywnie częściej wskazywały osoby z wykształceniem podstawowym, mieszkańcy Warszawy i wsi, osoby z klasy społecznej B oraz wszystkie segmenty poza „dojrzałymi".
  - Z kolei inwestowanie w ziemię lub nieruchomości jest opcją bezpieczną częściej dla osób o wyższym dochodzie rodzinnym.
- Spośród osób posiadających ROR prawie co piąta deklaruje 0-0,5% jako wysokość oprocentowania. Wysokość oprocentowania jest powiązana z wysokością dochodu.
- Prawie jedna trzecia Polaków (27%) zastanawia się nad **powiększeniem swojej emerytury w przyszłości**, zaś 43% nie zastanawia się nad tym (albo nie ma to dla nich znaczenia, albo ich to nie interesuje).
- Podobnie jak w przypadku oszczędzania **najbezpieczniejszym sposobem powiększania emerytury jest inwestowanie w ziemię (18%)**. Kolejnym wymienianym sposobem był dodatkowy etat – częściej wskazywany przez kobiety, mieszkańców wsi oraz osoby w wieku przedemerytalnym (50-59 lat).

Postawy wobec Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

Warto oszczędzać wg:

- kobiet (66% wskazań wśród kobiet*),
- osób w wieku 30-39 (75%), 40-49 (66%),
- osób o dochodzie rodzinnym 1501-2000 PLN (69%),
- mieszkańców wsi (66%),
- emerytów (66%) i gospodyń domowych (72%),
- dojrzałych (66%) i swojaków (71%).

** Istotnie więcej niż wśród mężczyzn (58%)*

8. Proszę powiedzieć, które stwierdzenie lepiej opisuje Pana(i) podejście do oszczędzania. Czy…

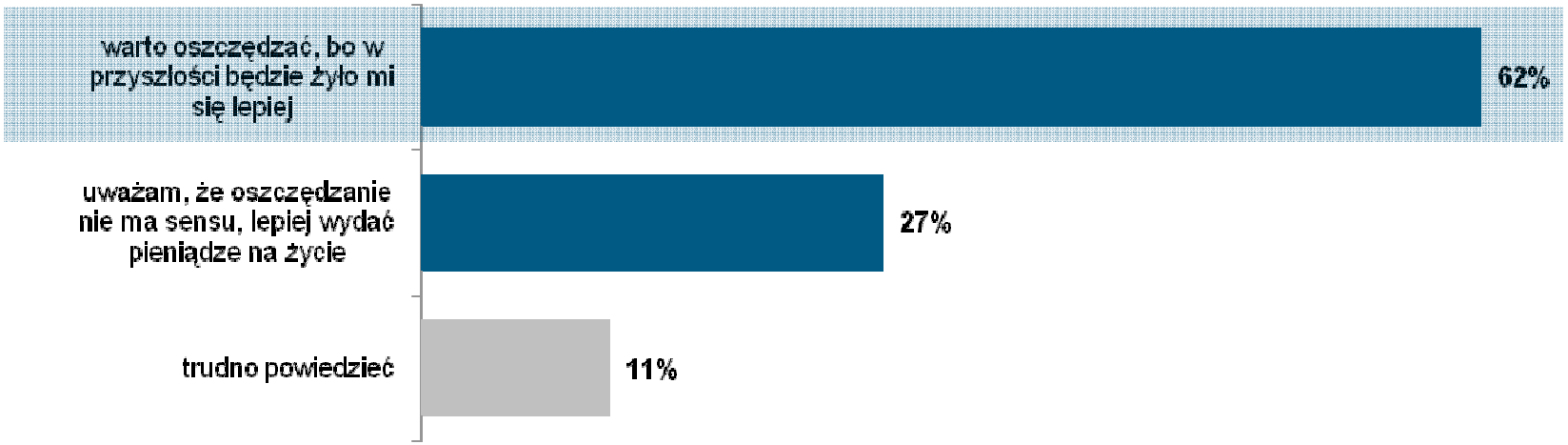

N=1019

Postawy wobec Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

13. Ogólnie rzecz biorąc, czy Pana(i) zdaniem Polacy są:

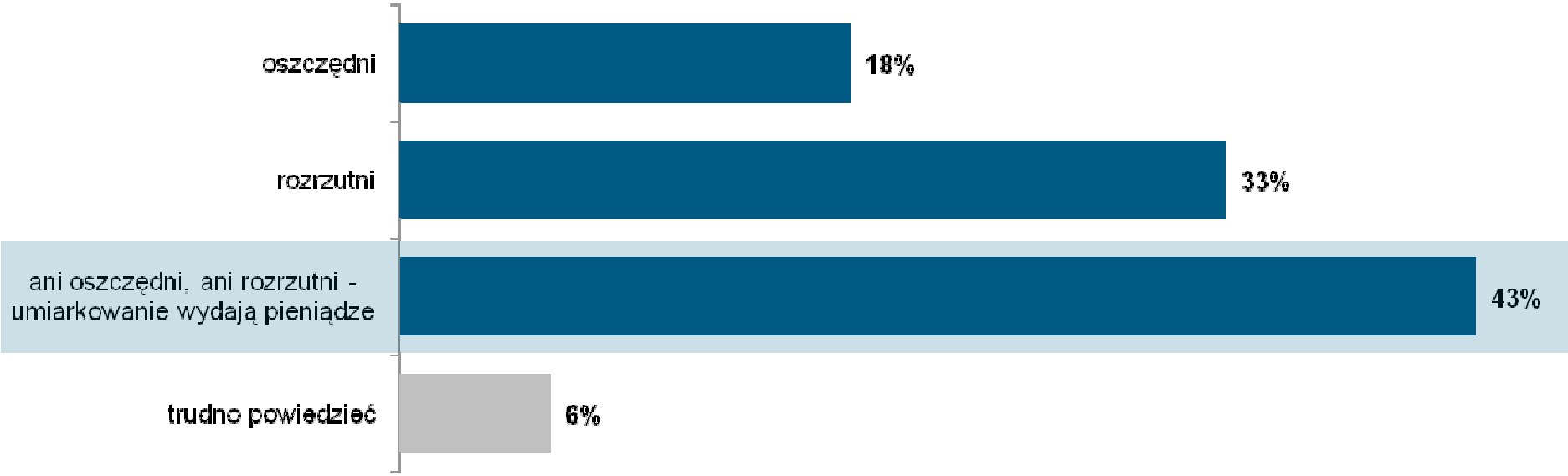

N=1019

Gospodarowanie Pieniędzmi

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

3. Są ludzie, którzy wszystkie swoje dochody wydają na bieżące potrzeby, ale i są tacy, którzy zawsze odkładają oszczędności. A jak Pan(i) określił(a)by sposób gospodarowania swoimi pieniędzmi.

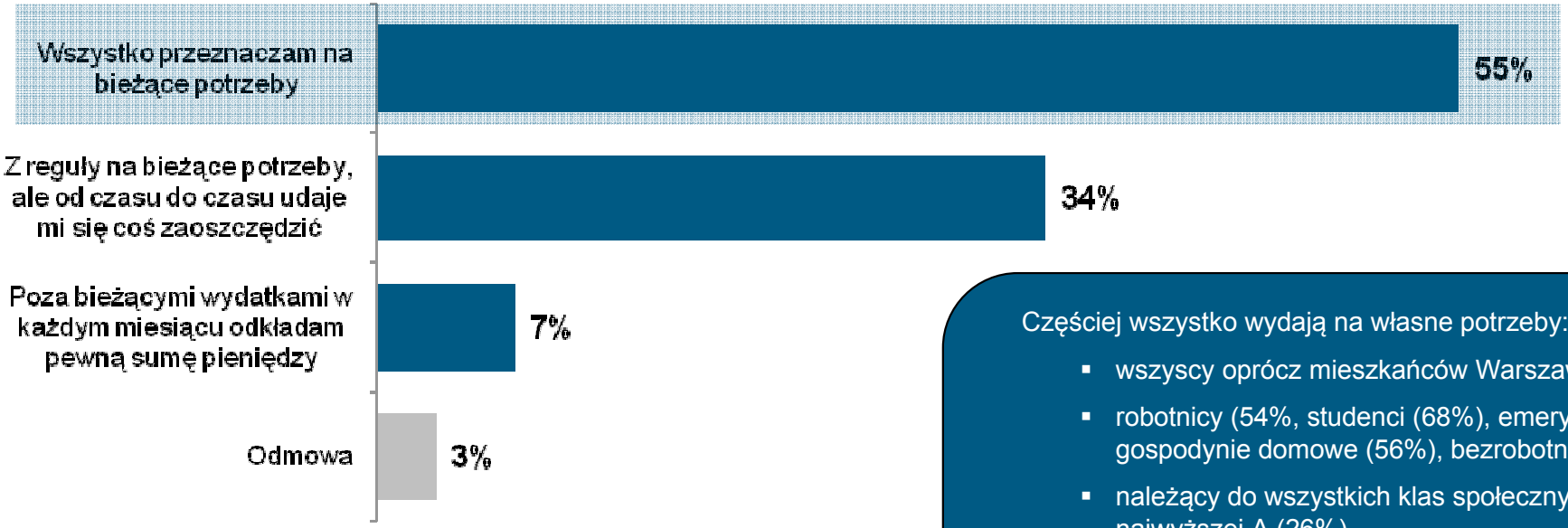

N=1019

Częściej wszystko wydają na własne potrzeby:

- wszyscy oprócz mieszkańców Warszawy (22%),
- robotnicy (54%, studenci (68%), emeryci (69%), gospodynie domowe (56%), bezrobotni (77%),
- należący do wszystkich klas społecznych oprócz najwyższej A (26%),
- wszystkie grupy oprócz dojrzałych (38%).

Profil społeczno-demograficzny zaprezentowano na kolejnym slajdzie.

Gospodarowanie Pieniędzmi
Profil demograficzny

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

3. Są ludzie, którzy wszystkie swoje dochody wydają na bieżące potrzeby, ale i są tacy, którzy zawsze odkładają oszczędności. A jak Pan(i) określił(a)by sposób gospodarowania swoimi pieniędzmi?

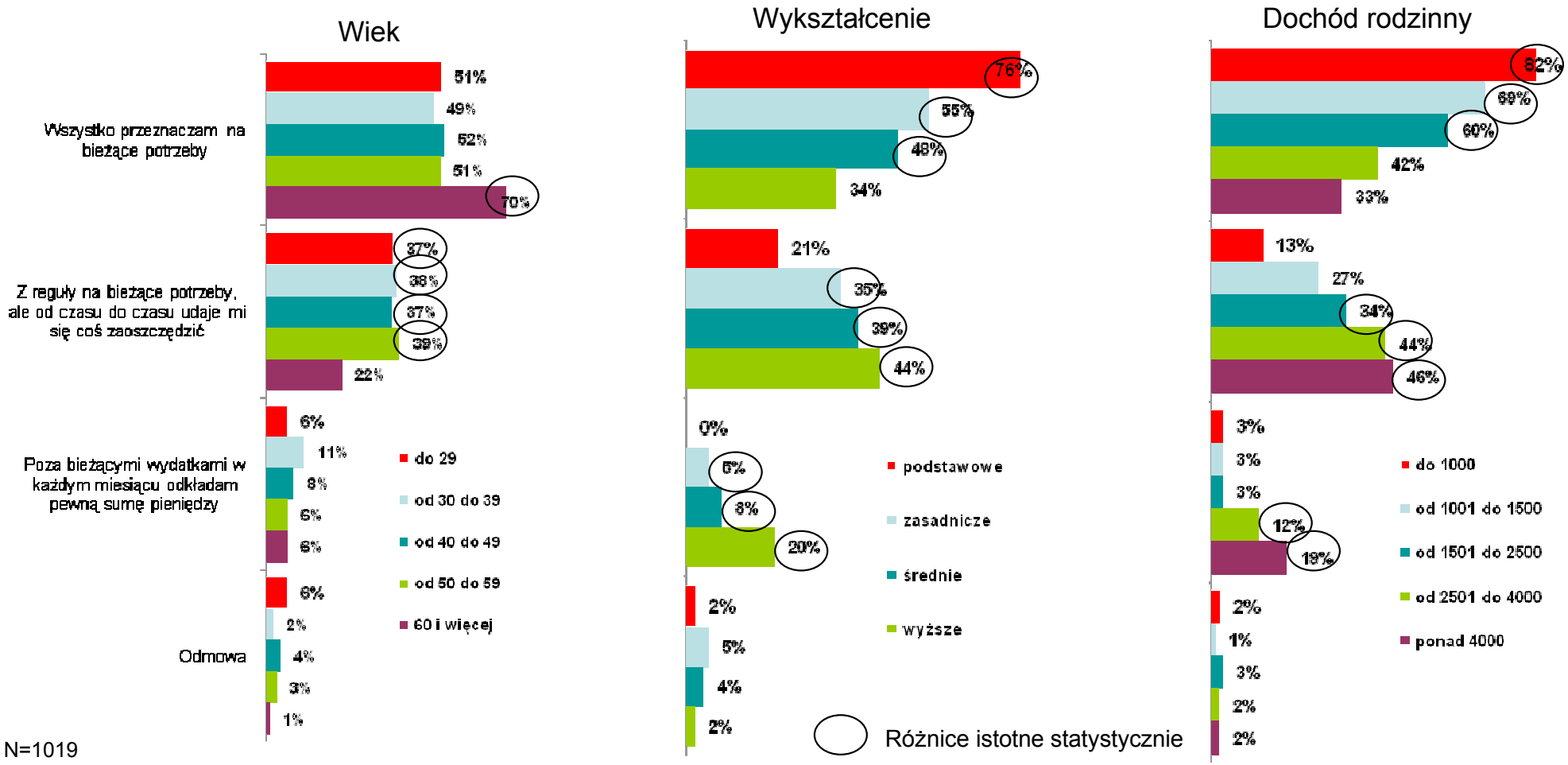

N=1019

Źródła Informacji o Możliwościach Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

4. Skąd Pan(i) czerpie informacje jak oszczędzać? Proszę wymienić maksymalnie trzy źródła informacji, z których Pan(i) najczęściej korzysta?

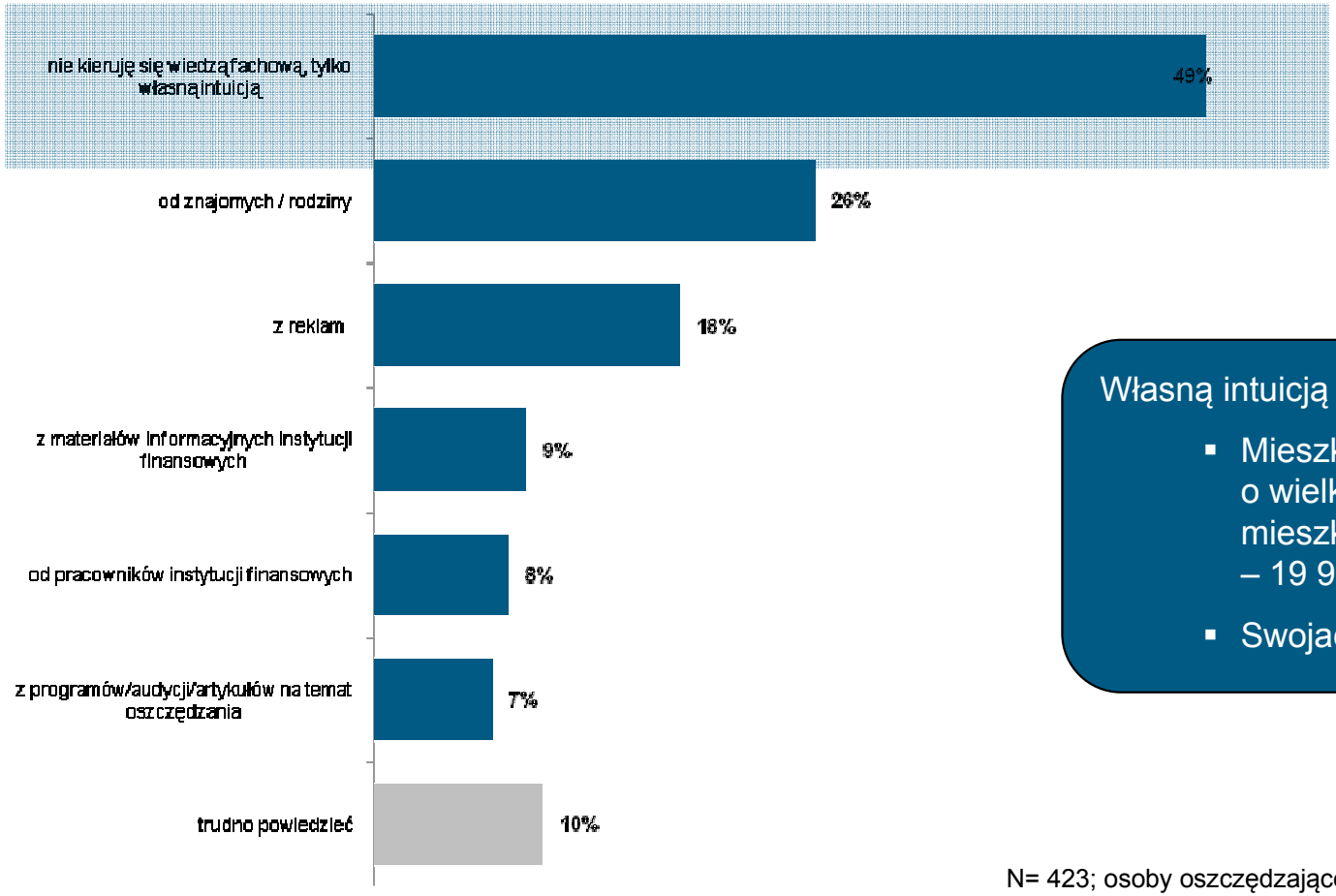

Własną intuicją kierują się częściej:

- Mieszkańcy wsi (59%) oraz miast o wielkości 20 000 – 49 999 mieszkańców (54%) oraz 50 000 – 19 999 (53%)
- Swojacy (58%)

N= 423; osoby oszczędzające

Zaufanie w Kwestiach Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

10. Komu najbardziej Pan(i) ufa w kwestiach związanych z inwestowaniem i oszczędzaniem?

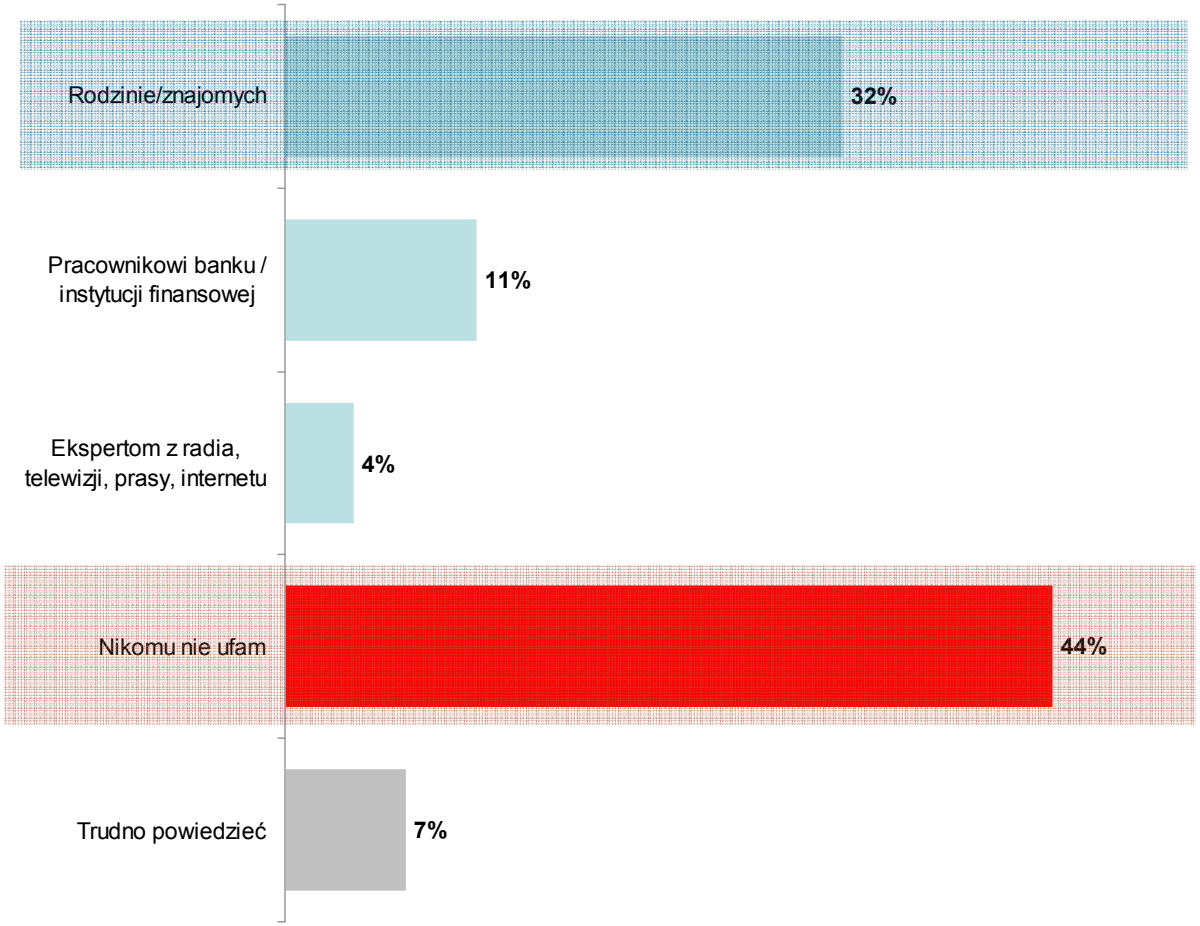

N= 1019

Rodzinie/znajomym częściej ufają:

- kobiety (35%),
- osoby do 29 roku życia (44%),
- z wykształceniem podstawowym (39%) i średnim (33%),
- mieszkańcy wsi (33%) oraz miast o wielkości 20 000 – 49 999 mieszkańców (48%),
- robotnicy (35%), studenci (51%),
- należący do średniej klasy społecznej C (37%),
- swojacy (37%) i zdobywcy (40%).

Nikomu nie ufają częściej:

- osoby w wieku 30-39 (48%), 40-49 (44%), 60 lat i więcej (53%),
- z dochodem do 1000 PLN (56%), 1501-2500 (49%),
- mieszkańcy wsi (46%) oraz miast o wielkości do 19 000 mieszkańców (46%), 50 000 – 19 000 (46%), powyżej 200 000 (45%),
- robotnicy (35%), menadżerowie (44%), pracownicy biurowi (42%), emeryci (53%), bezrobotni (54%),
- należący do niższej klasy społecznej D (50%),
- dojrzali (43%), swojacy (51%) i sfrustrowani (54%).

Powodzenie w Oszczędzaniu

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

6. Od czego w <u>największym stopniu</u> zależy Pana(i) powodzenie w oszczędzaniu?

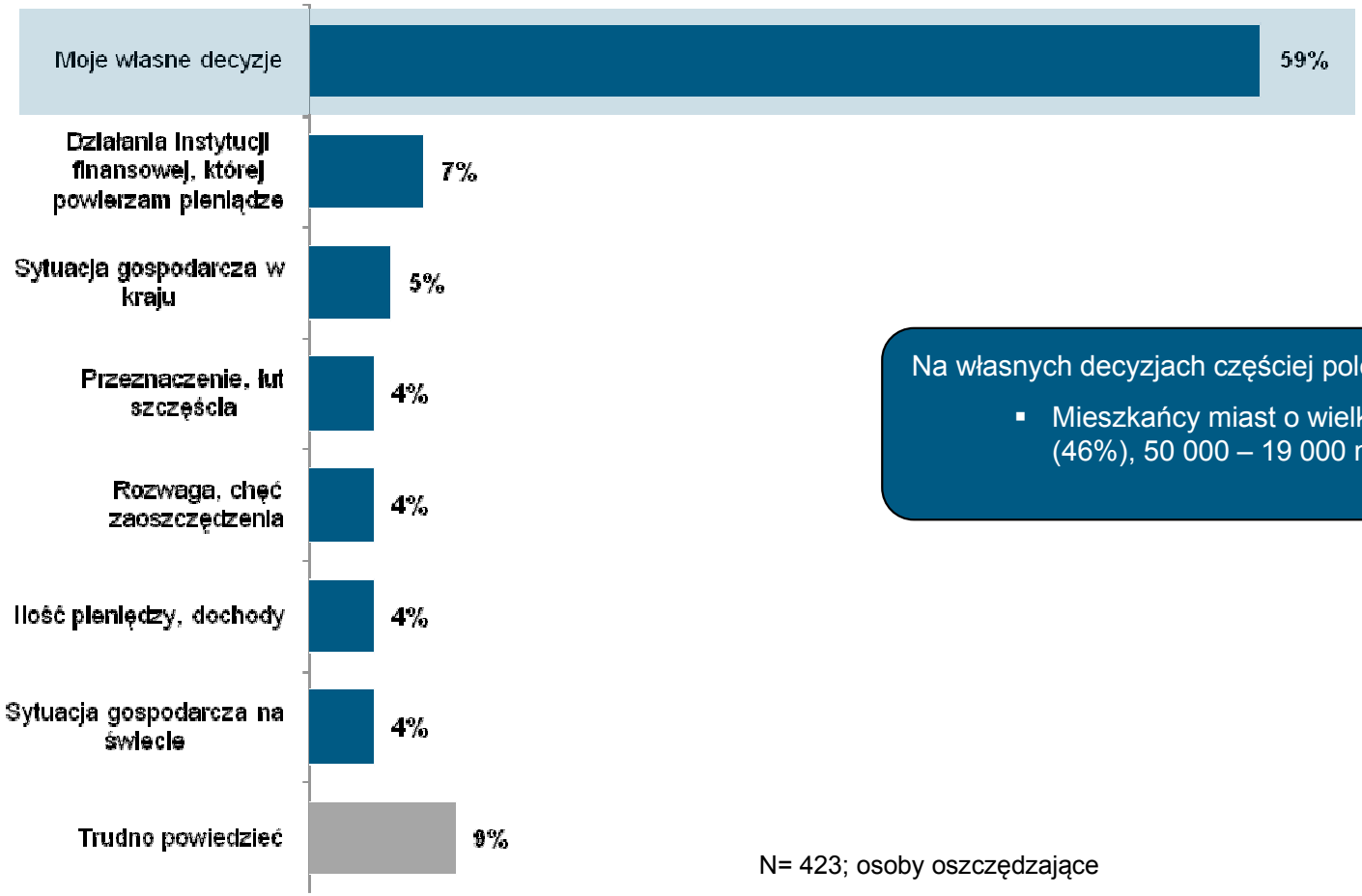

Na własnych decyzjach częściej polegają:

- Mieszkańcy miast o wielkości do 19 000 (46%), 50 000 – 19 000 mieszkańców (72%)

N= 423; osoby oszczędzające

Kryzys Finansowy

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

7. Czy Pana(i) zdaniem obecne zawirowania na rynkach finansowych będą miały wpływ na wysokość Pana(i) oszczędności?

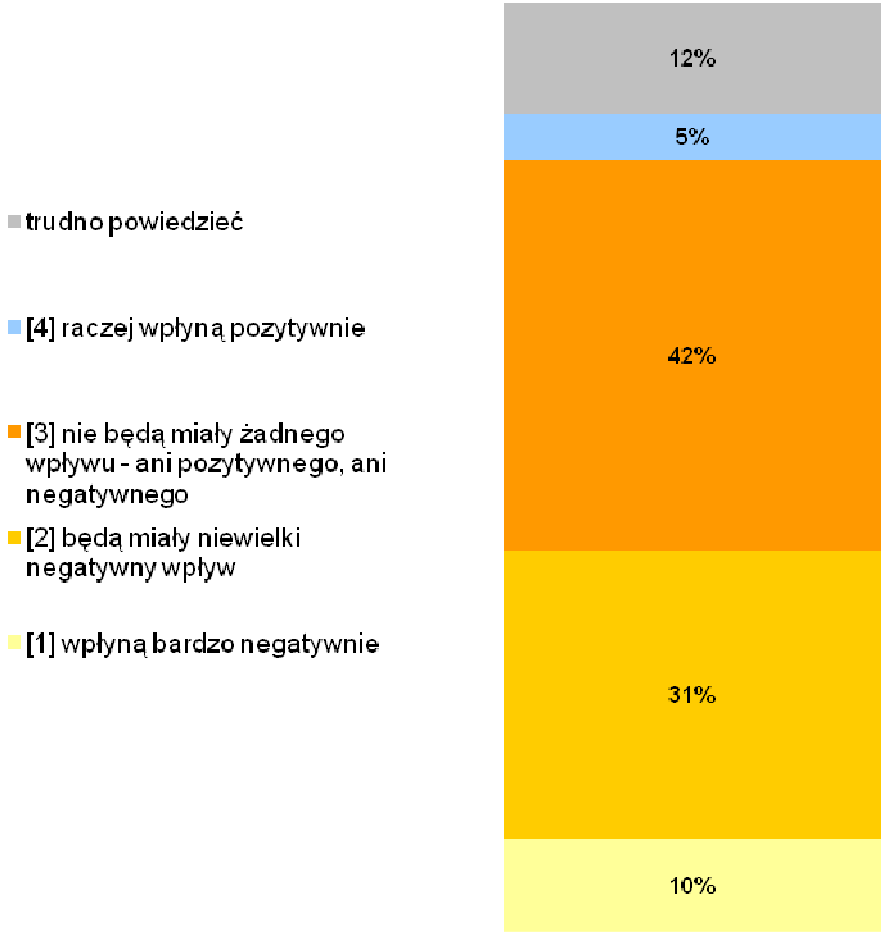

- Brak wpływu częściej deklarują:
  - Mieszkańcy Warszawy (61%)
  - Sceptycy (44%)
- Niewielki negatywny wpływ częściej deklarują:
  - Wszyscy oprócz mieszkańców Warszawy (12%)
- Zdecydowanie negatywny wpływ częściej deklarują:
  - Osoby w wieku 40-49 lat (18%)

N= 423; osoby oszczędzające

Bezpieczne Sposoby Oszczędzania

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

9. Który z poniższych sposobów oszczędzania jest według Pana(i) najbezpieczniejszy?

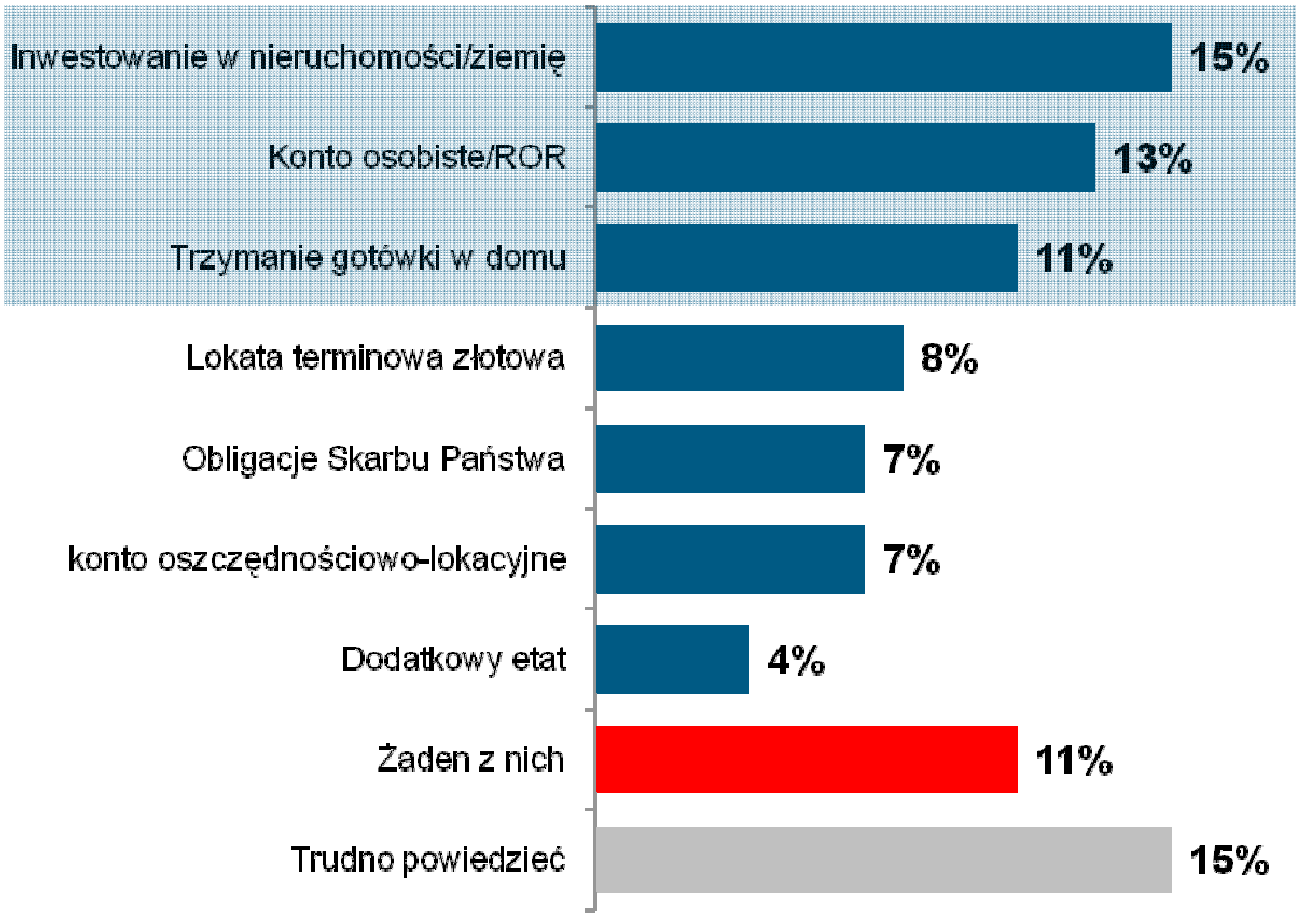

N= 423; osoby oszczędzające

- Inwestowanie w nieruchomości i ziemię jest lepszym sposobem częściej wg:
  - osób w wieku 30-39 (19%, 40-49 (20%) oraz 50-59 (19%),
  - osób o dochodach powyżej 2501-4000 (18%), powyżej 4000 PLN (26%),
  - mieszkańców miast do 19 999 mieszkańców (16%, 20 000 – 49 000 (23%) oraz powyżej 200 000 (18%),
  - robotników (22%) i gospodyń domowych (28%),
  - osób należących do najwyższej klasy społecznej A (24%),
  - dojrzałych (22%) i zdobywców (18%).
- Konto osobiste/ROR częściej wskazywały:
  - osoby w wieku 50-59 lat (20%),
  - z wykształceniem zasadniczym (14%) i średnim (18%),
  - mieszkańcy miast 50 000 – 199 000 (18%),
  - osoby ze średnich klas społecznych B (16%) i C (13%).
- Trzymanie gotówki w domu częściej wskazywały:
  - osoby z wykształceniem podstawowym (16%),
  - mieszkańcy Warszawy (18%) i wsi (12%),
  - emeryci (16%),
  - osoby ze średniej klasy społecznej B (18%),
  - wszystkie segmenty poza dojrzałymi (3%).

Oprocentowanie RORu

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

14. Jakie jest oprocentowanie Pana(i) konta osobistego/RORu?

N= 1019

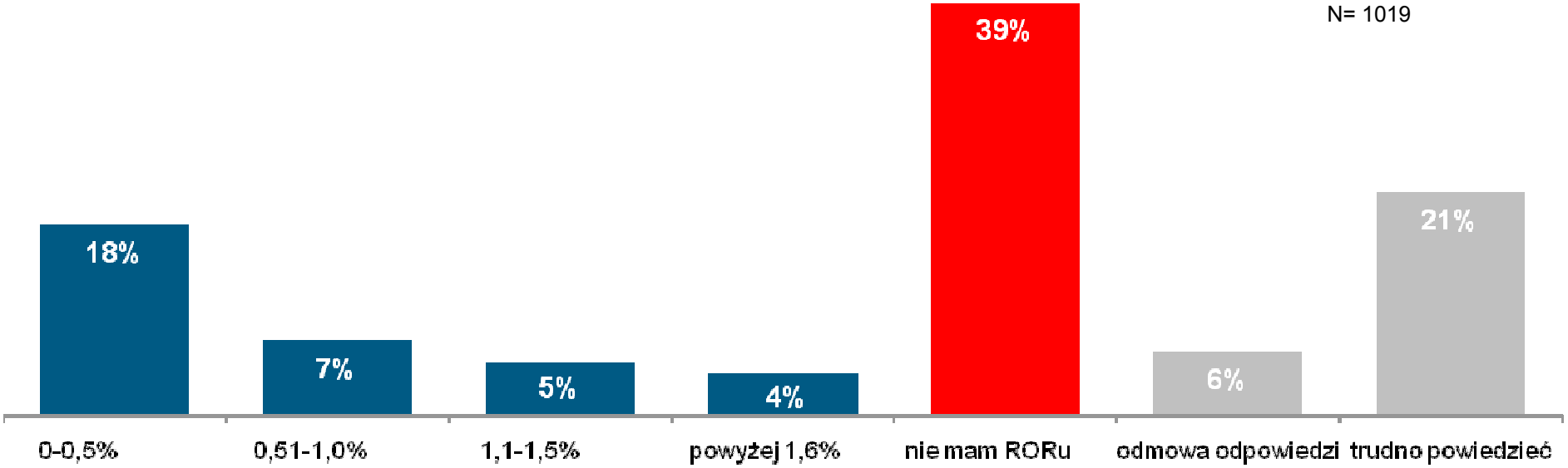

Brak konta osobistego częściej deklarują:

- osoby w wieku do 29 lat (48%) oraz powyżej 60 roku życia (61%)
- z wykształceniem podstawowym (70%), zasadniczym (37%) oraz średnim (28%)
- z dochodem do 1000 PLN (77%), 1001 – 1500 (44%) oraz 1501-2500 (41%)
- mieszkańcy wsi (50%) oraz miast o wielkości do 19 000 mieszkańców (39%)
- emeryci (53%), studenci (78%), gospodynie domowe (57%) bezrobotni (58%)
- należący do niższych klas społecznych C (36%, D (58%), E (60%)
- wszystkie grupy oprócz dojrzałych (24%)

Oprocentowania swojego konta nie znają częściej:

- osoby w wieku 30-39 (29%) oraz 50-59 (27%)
- z wykształceniem średnim (25%)
- mieszkańcy miast 20 000 – 49 000 mieszkańców (27%), 50 000 – 199 000 (26%) oraz powyżej 200 000 (28%)
- robotnicy (30%), rolnicy (16%), pracownicy biurowi (28%), menadżerowie (22%), bezrobotni (18%)
- dojrzali (29%) oraz sfrustrowani (24%)

Oszczędzanie na emeryturę

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

15. Czy Pan(i) zastanawia się w jaki sposób zwiększyć swoją emeryturę w przyszłości?

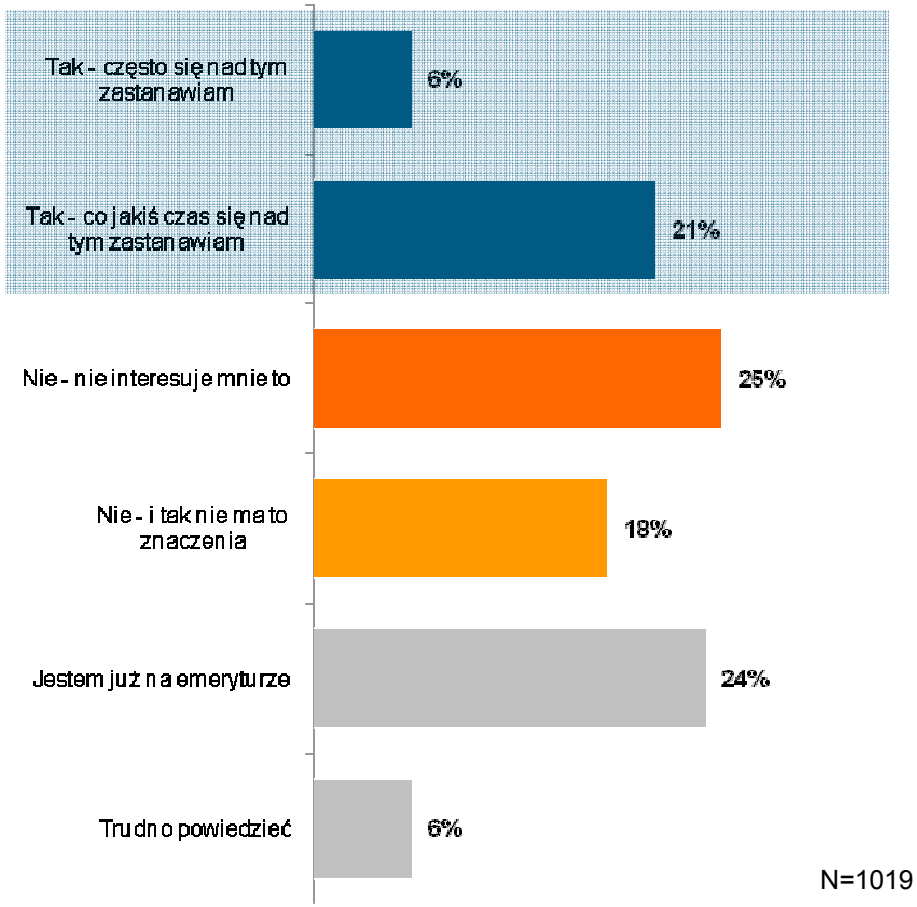

N=1019

- Częściej nad powiększeniem swojej emerytury intensywnie zastanawiają się:
  - osoby w wieku 30-39 (8%), 40-49 (11%), 50-59 (11%)
  - z wykształceniem wyższym (8%)
  - robotnicy (5%), pracownicy biurowi (7%), menadżerowie (19%), gospodynie domowe (11%), bezrobotni (19%)
  - dojrzali (9%)
- Co jakiś czas nad powiększeniem emerytury zastanawiają się:
  - osoby do 29 roku życia (25%), 30-39 (34%) 40-49 (28%), 50-59 (20%)
  - z wykształceniem zasadniczym (19%), średnim (23%) i wyższym (40%)
  - o dochodach 2501 – 4000 PLN (25%) ponad 4000 (41%)
  - mieszkańcy miast do 19 999 mieszkańców (31%), 20 000 – 49 999 (27%) oraz 50 000 – 199 000 (24%)
  - robotnicy (30%, pracownicy biurowi (45%), menadżerowie (38%), studenci (29%) i bezrobotni (9%)
  - osoby z najwyższej klasy społecznej A (43%) i C (23%)
  - dojrzali (34%) i zdobywcy (28%)

Oszczędzanie na emeryturę

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

16. Który z poniższych sposobów oszczędzania jest najlepszy, żeby powiększyć swoją emeryturę?

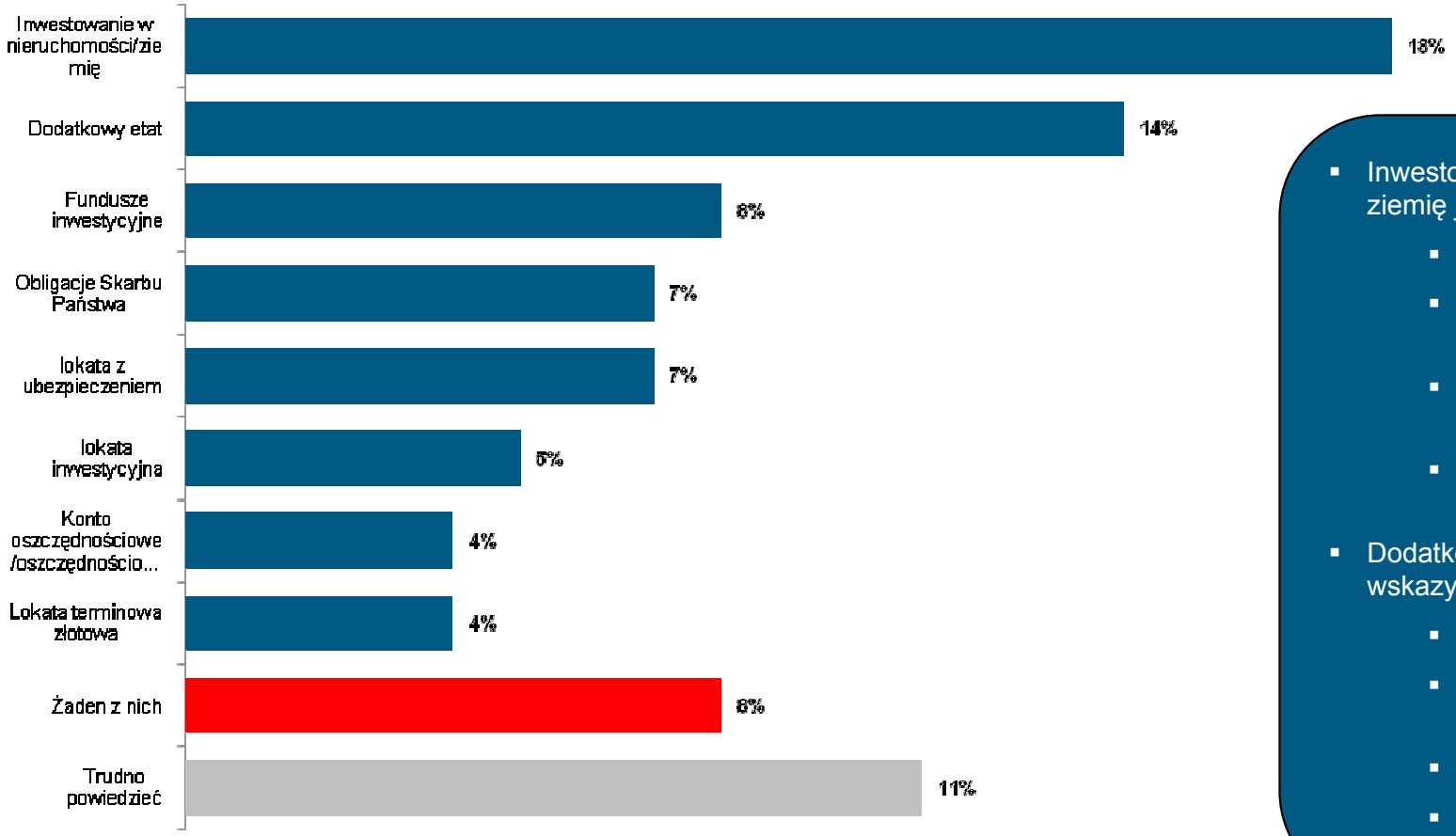

N= 271; osoby, które zastanawiają się nad zwiększeniem emerytury w przyszłości

- Inwestowanie w nieruchomości i ziemię jest lepszym sposobem wg:
  - mężczyzn (24%)
  - osób w wieku 30-39 lat (26%), 40-49 (23%)
  - o dochodach powyżej 4000 PLN (30%)
  - osoby z najwyższej klasy społecznej A (27%)
- Dodatkowy etat był częściej wskazywany przez:
  - kobiety (19%)
  - osoby w wieku 50-59 lat (25%)
  - mieszkańców wsi (24%)
  - zdobywców (19%), sceptyków (18%), swojaków (18%)

Zarządzanie Wydatkami
Podsumowanie

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

- Ponad **jedna trzecia** Polaków (35%) **nie planuje większych wydatków.** Częściej są to:
  - osoby młodsze - najprawdopodobniej z racji tego, że niektórzy z nich nie prowadzą jeszcze własnych gospodarstw domowych,
  - osoby powyżej 60 roku życia,
  - osoby z wykształceniem poniżej wyższego,
  - osoby o dochodach do 1000 PLN,
  - robotnicy, studenci, emeryci oraz bezrobotni.
  - Jeżeli chodzi o profil psychograficzny częściej są to „sfrustrowani" (ze względu na konsumpcyjny styl bycia) oraz „tradycjonaliści" (ze względu na swoją bezradność).

- Planowanie większych wydatków pokrywa się z okresem wypłacania pensji w Polsce (34% planuje większe wydatki z miesięcznym wyprzedzeniem).

- Jeżeli chodzi o **kontrolowanie wydatków**, to 38% Polaków deklaruje, że kontroluje nawet najdrobniejsze wydatki, 27% kontroluje tylko większe wydatki, zaś 18% deklaruje, że nie kontroluje swoich wydatków.

- W przypadku **pogorszenia sytuacji gospodarstwa domowego** Polacy w pierwszej kolejności skłonni są do rezygnacji z wydatków na kulturę, sport i rekreację oraz oszczędzanie na ubraniach i jedzeniu. Ten ostatni sposób był częściej wskazywany przez grupy społeczne zagrożone ubóstwem (emeryci, osoby o niższych dochodach).

Planowanie i Kontrolowanie Wydatków

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

1. Z jakim wyprzedzeniem zwykle planuje Pan(i) swoje większe wydatki, czyli wydatki związane ze świętami, urodzinami, imprezami okolicznościowymi?

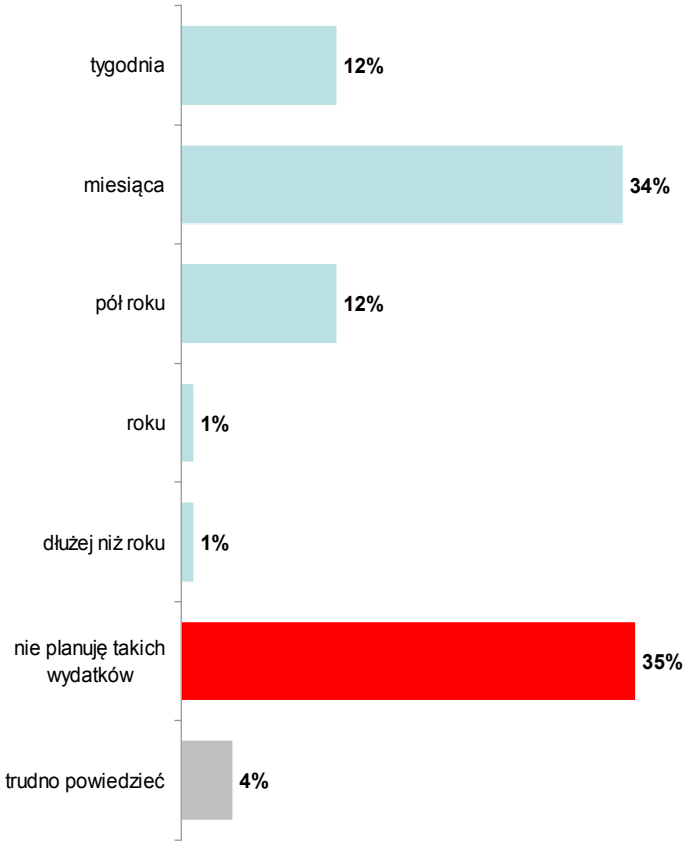

2. Proszę powiedzieć, które z poniższych stwierdzeń opisujących zwyczaje związane z kontrolowaniem wydatków najlepiej Pana(ią) opisuje.

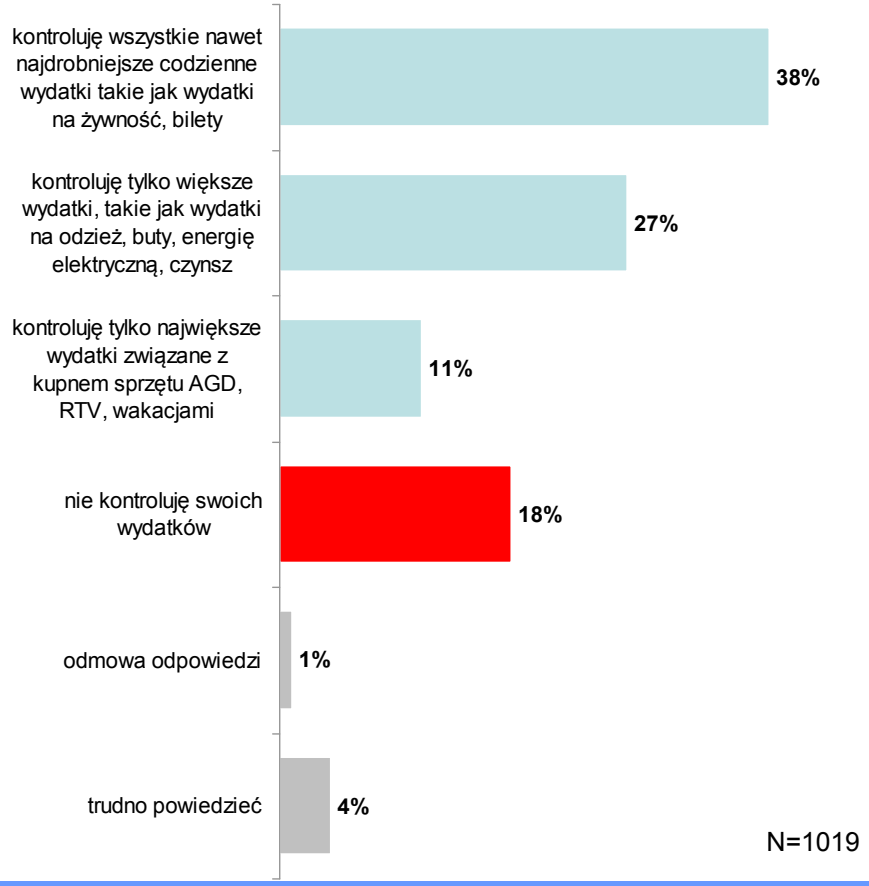

N=1019

Konieczność Rezygnacji z Wydatków

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

11. Proszę sobie wyobrazić, że sytuacja w Pana(i) gospodarstwie domowym uległa pogorszeniu, tak że musiał(a)by Pan(i) zrezygnować z niektórych stałych wydatków. Proszę wskazać z czego zrezygnował(a)by Pan(i) w pierwszej kolejności.

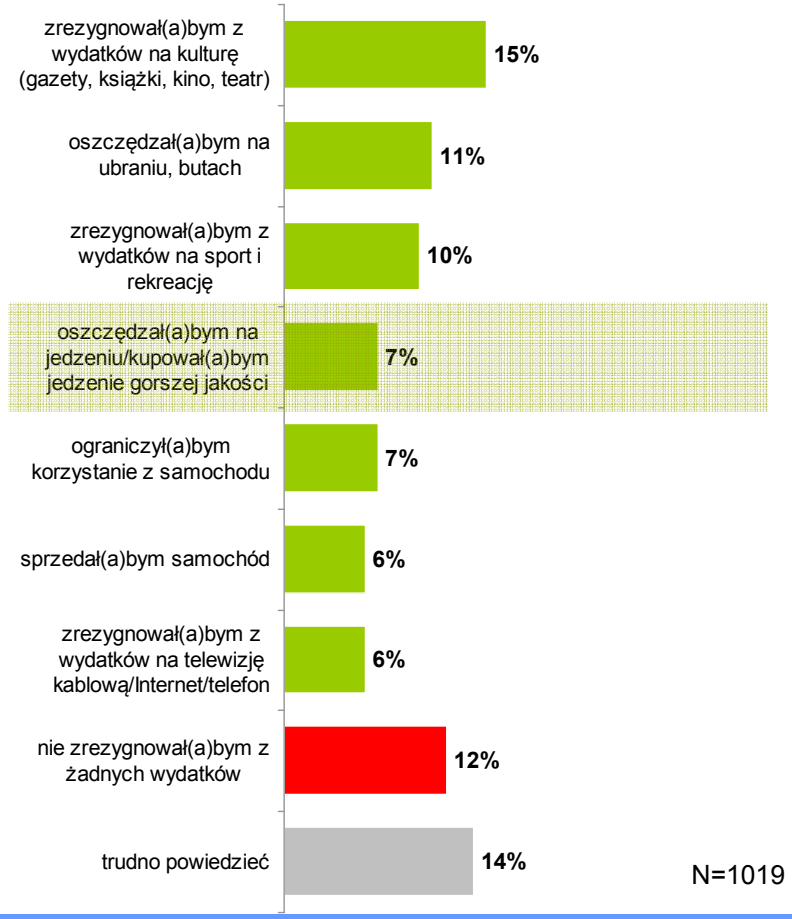

N=1019

- Najbardziej ryzykowną strategię (ze względu na potencjalnie negatywny wpływ na zdrowie) – oszczędzanie na jedzeniu częściej wskazywały:
  - osoby w wieku lat 60 i więcej (15% - była to w tej grupie główna wymieniana strategia)
  - osoby z wykształceniem zasadniczym (10%)
  - z dochodem rodzinnym do 1000 PLN (15%)
  - emeryci (13%)
  - osoby należące do klasy społecznej D (12%) I E (13%)
  - swojacy (12%), sceptycy (7%), sfrustrowani (8%), tradycjonaliści (17%)
- Mniej ryzykowne strategie (rezygnacja z wydatków na kulturę, ograniczenie wydatków na sport, ograniczenie korzystania z samochodu) częściej wskazywały:
  - Osoby w wieku do 29 lat oraz 40-49
  - Z wykształceniem wyższym
  - Dochody powyżej 2501 PLN
  - Mieszkańcy miast 50 000 i więcej mieszkańców
  - Studenci, pracownicy biurowi, menadżerowie, bezrobotni, robotnicy
  - Należący do wyższych klas społecznych A i B
  - Dojrzali, zdobywcy, sceptycy oraz swojacy

Pokazano tylko wskazania powyżej 3%
Odpowiedzi uszeregowano w porządku ilości wskazań

Skłonność do Podejmowania Ryzyka Podsumowanie

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

- Polacy są raczej **asekuracyjni**, jeżeli chodzi o **skłonność do podejmowania ryzyka w oszczędzaniu i inwestowaniu**:
  - 41% z nich zdecydowanie woli niższy, ale pewny zysk, ponad jedna trzecia woli takie formy oszczędzania, które gwarantują ochronę oraz dają możliwość wycofania się w dogodnym momencie kosztem zysku.
  - Najbardziej ryzykowne zachowanie jest związane z przeczekaniem kryzysowej sytuacji – jedna czwarta Polaków jest skłonna rezygnować z inwestycji i oszczędności i nie czekać na odrobienie strat.
- Jest to **rezultatem** obecnego **kryzysu finansowego**, kiedy to z jednej strony ludzie zaczęli szukać pewniejszych form lokowania swoich oszczędności, z drugiej strony nie chcą wycofywać oszczędności w momencie, w którym tracą w porównaniu do wkładu początkowego.
- **Skłonność do większego ryzyka w oszczędzaniu deklarują**:
  - Mieszkańcy dużych miast, w szczególności mieszkańcy Warszawy,
  - Menadżerowie,
  - Osoby z klasy społecznej A,
  - Zdobywcy.
- Są to grupy relatywnie **lepiej sytuowane** i posiadają zasoby, które mogą zneutralizować ewentualną stratę przy podejmowaniu ryzyka.
- Niską skłonność do podejmowania ryzyka potwierdzają preferencje wobec **wygrania nagrody** – prawie **70**% Polaków wolałoby wygrać **niższą kwotę, ale obciążoną niskim ryzykiem**. Preferencja ta jest związana z:
  - Wiekiem, wykształceniem i dochodem – im wyższe, tym większa skłonność do ryzyka.
  - Większa skłonność do podejmowania ryzyka charakteryzuje również mieszkańców dużych miast (w szczególności Warszawy).
  - Pozycją społeczną – osoby z klasy A są bardziej skłonne do ryzyka – ze względu na ich poziom dochodów niska nagroda, nawet jeżeli jest pewna nie przedstawia żadnej wartości dodanej.
  - Większą skłonność do ryzyka charakteryzuje również zdobywców i sfrustrowanych, natomiast najmniejsza tradycjonalistów. Można to wytłumaczyć inklinacją do konsumpcyjnego stylu życia – im ona wyższa, tym większa chęć do podjęcia ryzyka.

Skłonność do Podejmowania Ryzyka

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

5. Pokażę Panu(i) teraz listę opinii na temat oszczędzania i inwestowania; proszę ocenić, na ile każde z tych stwierdzeń opisuje Pana(i) opinię. Proszę to ocenić przy pomocy 6-stopniowej skali, gdzie „1" oznacza, że Pana(i) opinię w pełni opisuje stwierdzenie po lewej stronie, zaś wskazanie oceny „6" oznacza, że stwierdzenie umieszczone po prawej stronie w pełni opisuje Pana(i) opinię. Oczywiście może Pan(i) wybrać każdą ocenę od „1" do „6".

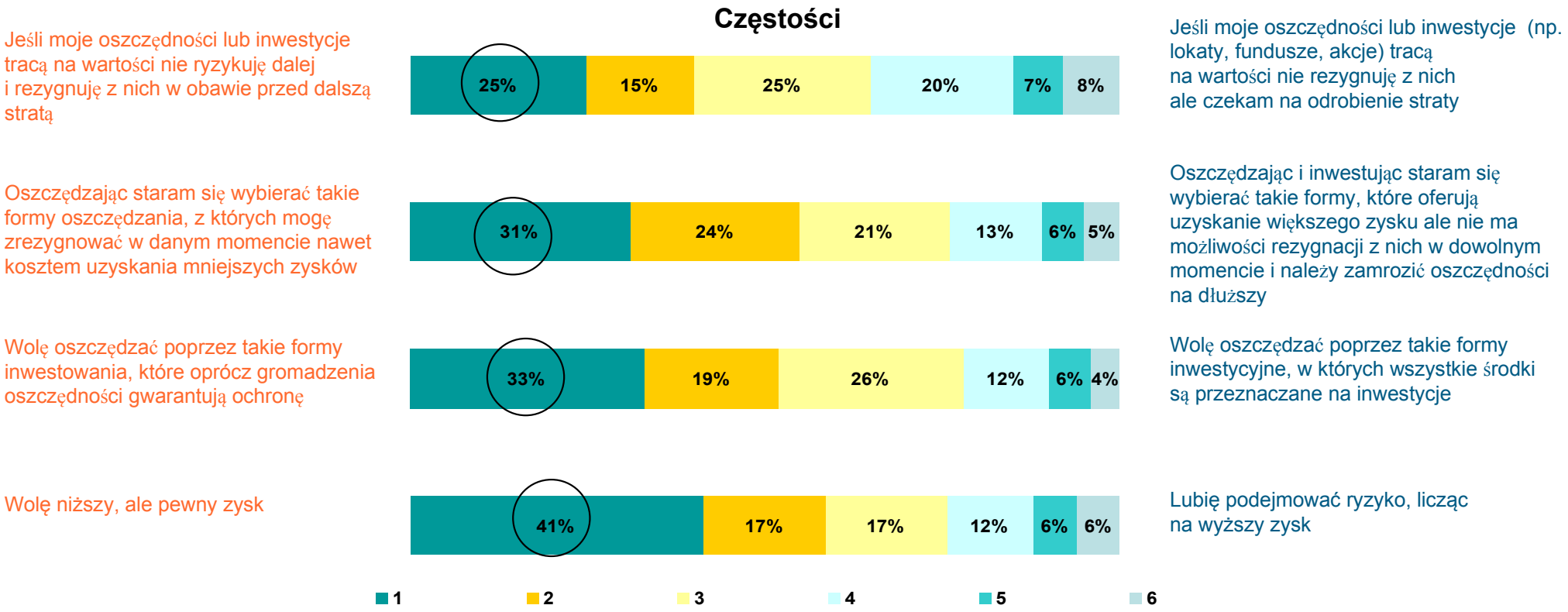

N= 423; osoby oszczędzające

Skłonność do Podejmowania Ryzyka

ŚWIATOWY DZIEŃ OSZCZĘDZANIA
27-31.10.2008 AKCJA TYDZIEŃ DLA OSZCZĘDZANIA

5. Pokażę Panu(i) teraz listę opinii na temat oszczędzania i inwestowania; proszę ocenić, na ile każde z tych stwierdzeń opisuje Pana(i) opinię. Proszę to ocenić przy pomocy 6-stopniowej skali, gdzie „1" oznacza, że Pana(i) opinię w pełni opisuje stwierdzenie po lewej stronie, zaś wskazanie oceny „6" oznacza, że stwierdzenie umieszczone po prawej stronie w pełni opisuje Pana(i) opinię. Oczywiście może Pan(i) wybrać każdą ocenę od „1" do „6".

Średnie

Jeśli moje oszczędności lub inwestycje tracą na wartości nie ryzykuję dalej i rezygnuję z nich w obawie przed dalszą stratą	2,9	Jeśli moje oszczędności lub inwestycje (np. lokaty, fundusze, akcje) tracą na wartości nie rezygnuję z nich ale czekam na odrobienie straty
Oszczędzając staram się wybierać takie formy oszczędzania, z których mogę zrezygnować w danym momencie nawet kosztem uzyskania mniejszych zysków	2,5	Oszczędzając i inwestując staram się wybierać takie formy, które oferują uzyskanie większego zysku ale nie ma możliwości rezygnacji z nich w dowolnym momencie i należy zamrozić oszczędności na dłuższy
Wolę oszczędzać poprzez takie formy inwestowania, które oprócz gromadzenia oszczędności gwarantują ochronę	2,5	Wolę oszczędzać poprzez takie formy inwestycyjne, w których wszystkie środki są przeznaczane na inwestycje
Wolę niższy, ale pewny zysk	2,5	Lubię podejmować ryzyko, licząc na wyższy zysk

N= 423; osoby oszczędzające